

Streszczenie

Rozprawa *Rama i an(t)yrama obrazu* dotyczy zagadnień ramy jako przedmiotu/obiektu. Przede wszystkim jednak jest rozprawą o obrazie, jego granicach, ścianie oraz przestrzeni galerii. Rama staje się bowiem pretekstem; figurą, dzięki której można nieco krytycznie przyrzeć się procesom zachodzącym w sztuce współczesnej i ją warunkującym. Posługując się kategorią ramy można bowiem wyodrębnić kilka ważnych wątków w sztuce: realne granice obrazu, ramy teoretyczne lub ramy instytucjonalne.

Po pierwsze tekst traktuje o ramie – przedmiocie, który chroni, ale i izoluje obraz od rzeczywistości zewnętrznej. Ramę rozumiem również jako krawędź wyznaczającą realne, fizyczne granice konwencjonalnie rozumianego obrazu malarskiego. Po drugie poruszam temat ramy jako kategorii, figury teoretycznej, retorycznej. Wreszcie, dochodzę do zagadnienia instytucji – galerii czy muzeum. Ramowanie bowiem odnosi się również do granic językowych, teoretycznych oraz nieustannego poszerzania się definicji sztuki. Na końcu zaś jest antyrama albo parafrazując duchampowskie *anyart*, *anyrama*, czyli „żadna rama”, brak. To także opowieść o tym, co pomiędzy i co poza ramą; o ścianie, montażu fragmentów, wyimków i cytatów. Interesuje mnie napięcie pomiędzy „jest” a „nie ma”, pomiędzy granicami obrazu a ich brakiem. Kategoria an(t)yramy może odnosić się zarówno do przekraczania konwencjonalnego prostokąta – formatu / kształtu obrazu, ale również do przekraczania bądź prób przekraczania instytucji, działania w, poza lub wobec niej. Tę dychotomię i nieuchwytność prześledziłam w artykulacjach artystów, którzy zmagają się z problematyką ramy, granicą obrazu i ścianą, ale też przestrzenią wystawienniczą. Są nimi m.in. Kamil Kuskowski, Leon Tarasewicz, Nahum Tevet, Maciej Haufa, Mikołaj Smoczyński.

Kamil Kuskowski
Czarny

Abstract

This thesis, titled "Rama i an(t)yrama obrazu" (Frame and An(t)iframe of a Painting), concerns the frame as a subject/object. Primarily, however, it is about a painting, its boundaries, the wall and the gallery area, since the frame becomes a pretext; a figure that makes it possible to look more critically at the processes determining contemporary art. Using the category of the frame, a variety of significant threads in art can be differentiated: the real boundaries of a painting, theoretical frames or institutional frames.

Firstly, this text is about the frame - the object that protects and also isolates a painting from the external reality. The frame is also perceived as a border, setting real physical boundaries to a conventional painting. Secondly, it raises the topic of the frame as a category, a theoretical and rhetorical figure. Finally, it deals with the issue of the institution - a gallery or museum, as framing also refers to linguistic and theoretical boundaries, as well as a continuous extension of the definition of art. At the very end is antiframe, or paraphrasing Duchamp's *antiart*, *antiframe*, i.e. "no frame", a lack. This is also a story about what is between and beyond the frame; about the wall, installation of fragments, excerpts and quotations. I am interested in the tension between "there is" and "there is not", between the boundaries of a painting and the lack of them. The category of an(t)iframe may relate to going beyond the conventional rectangular size / shape of a painting, and also to going (or trying to go) beyond an institution, acting in, outside or for it. I examined this dichotomy and elusiveness in articulations by those artists who struggle with the problem of the frame, the boundary and wall, and also the exhibition area. They include Kamil Kuskowski, Leon Tarasewicz, Nahum Tevet, Maciej Haufa, Mikołaj Smoczyński.

Natalia
Czarwicka